

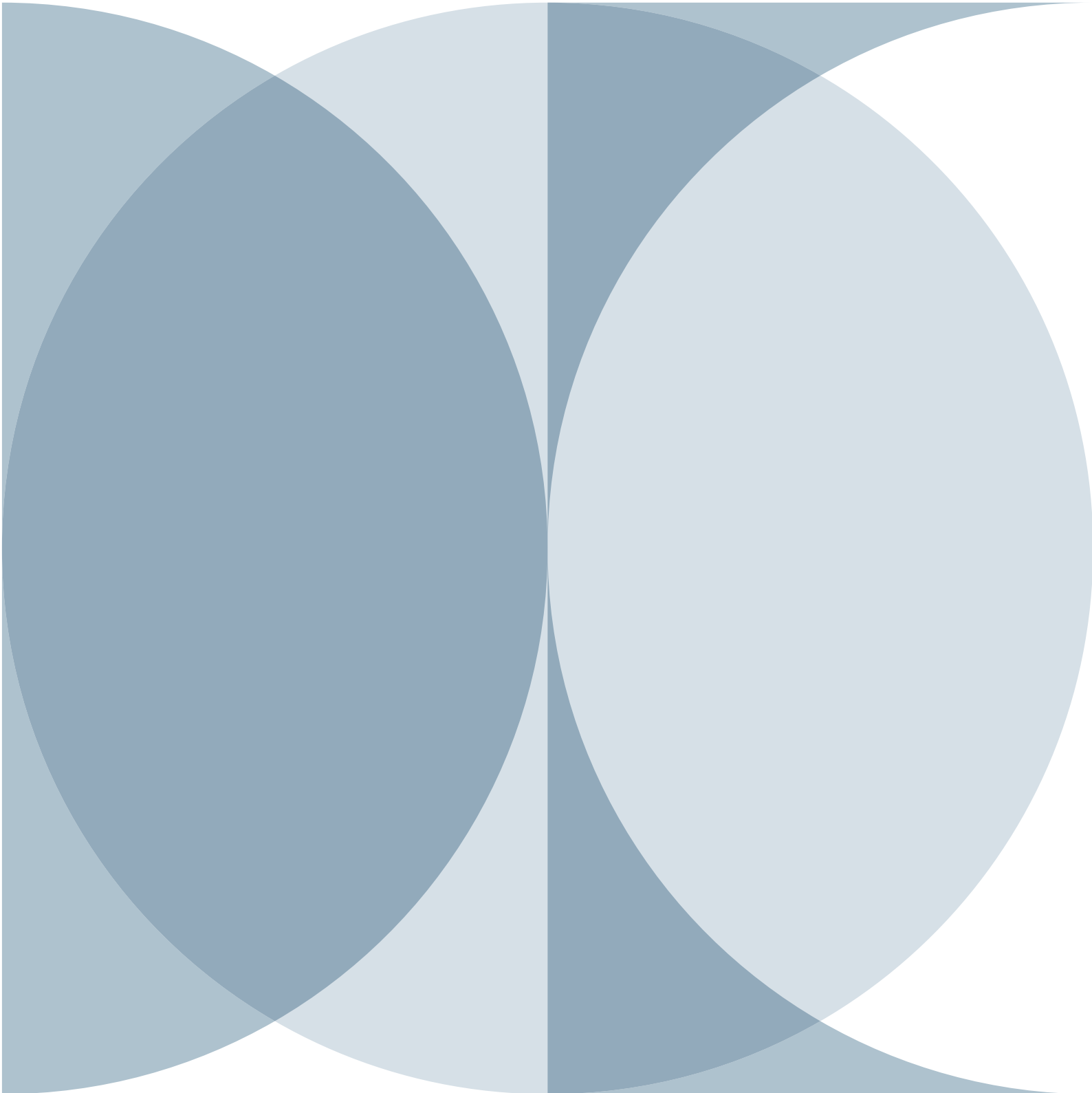

PENSIONS KASSEN

**Magistre
& Psykologer**

Årsrapport **2016**

CVR-nr: 20 76 68 16

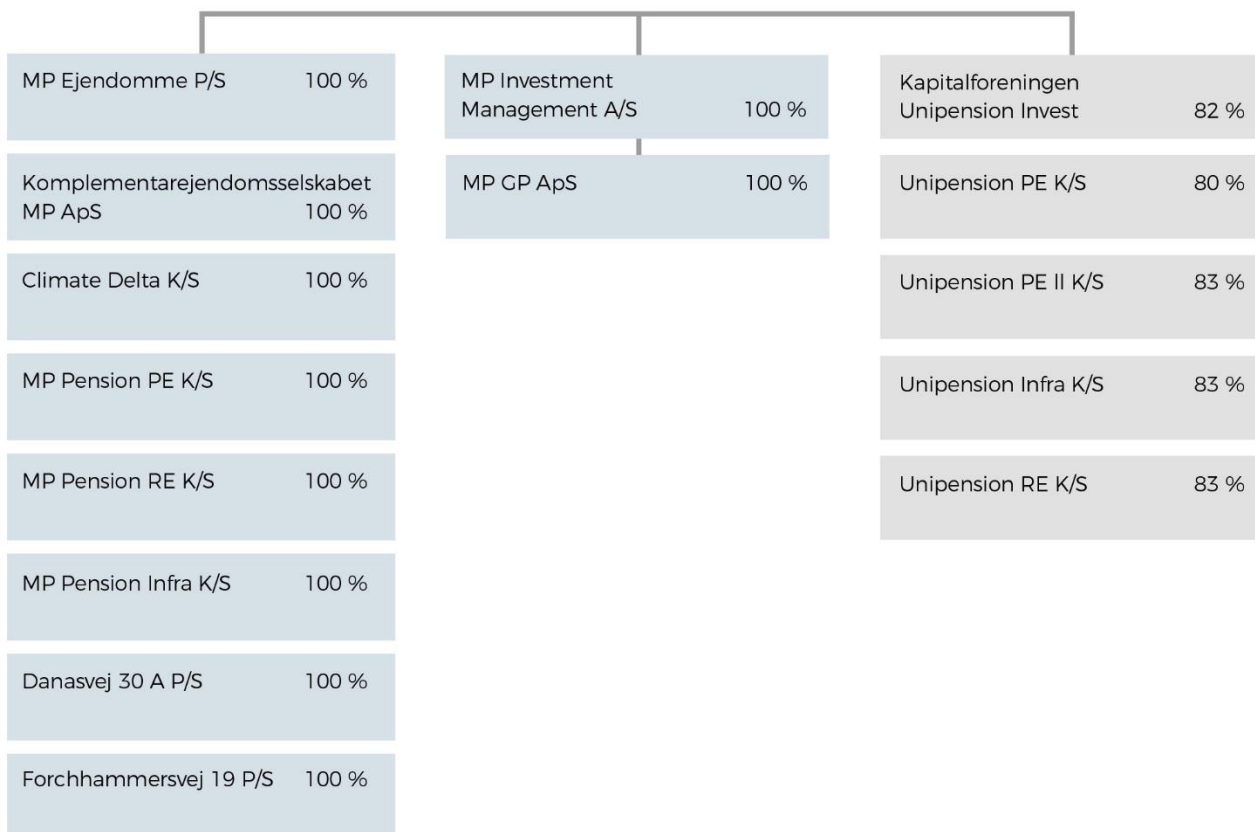
“MP Pension tæller flere end 119.000 medlemmer, har lave omkostninger, gode investeringsafkast og en høj soliditet.”

Koncernstruktur

PENSIONS KASSEN

**Magistre
& Psykologer**

● Tilknyttede virksomheder

● Associerede virksomheder

Indhold

Ledelsens beretning

Pensionskassen medlemmerne efterspørger	4
Nøgletal og femårsoversigt	7
Pæne afkast i 2016	8
Risiko og solvens	10
Kønsfordeling i vores ledelse	11
Samfundsansvar og ansvarlige investeringer	12
Resultat og balance	14
Forventninger til 2017	16

Regnskab

Ledelsens påtegning	18
Påtegning fra medlemsrevisor	19
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	20
Resultatopgørelse	23
Balance	24
Egenkapitalopgørelse	26
Noter til regnskabet	29
Noter til resultatopgørelsen	34
Noter til balancen	38

Pensionskassen medlemmerne efterspørger

2016 har været et år med stor travlhed i MP Pension. Tre ting har især fyldt internt, nemlig vores arbejde med at forbedre medlemsoplevelsen, ophør af Unipension og implementering af det nye MP.

Medlemsoplevelsen forbedres hver dag

Arbejdet med at etablere en digital platform, der skal give medlemmerne en helt ny oplevelse, når de er i kontakt med pensionskassen, har fyldt meget i 2016. Vi er kommet langt og har blandt andet indsamlet mere end 60.000 mailadresser, som vi skal bruge til at komme tættere på medlemmerne.

Vi har fået ny hjemmeside og har lanceret en pensionswiki, som skal være med til at gøre pension mere forståeligt, ikke blot for vores medlemmer, men for alle interesserede. Endelig er vi i gang med at digitalisere en række processer, og de første medlemmer har allerede alderspensioneret sig selv via pensionskassens hjemmeside.

Vores digitale tilgang har til formål at højne kvaliteten i vores direkte medlemservice, og det gør vi ved at digitalisere en række af de processer, som medlemmerne lige så let kan gøre selv og så i stedet fokusere på at skabe en proaktiv dialog og give medlemmerne en personlig oplevelse.

MP Pension står igen på egne ben

Fra 1. januar 2017 står MP Pension igen på egne ben, og opgaven med at forberede dette har været omfangsrig og har krævet mange ressourcer. Pensionskassen er på alle måder godt rustet til at stå alene. MP Pension tæller flere end 119.000 medlemmer, har lave omkostninger, gode investeringsafkast og en høj soliditet.

Vores pensionskasse er medlemsejet. Derfor går hele overskuddet til medlemmerne og medlemmerne kan via vores medlemsdemokrati få indflydelse og påvirke den retning, MP Pension skal bevæge sig i.

Bestyrelsen vedtog i 2016 en ny forretningsstrategi "Pensionskassen som medlemmerne efterspørger", hvis strategiske ramme består af tre pejlemærker:

- Levere mest værdi til medlemmerne
- Være en selvstændig, medlemsejet pensionskasse
- Være en attraktiv samarbejdspartner.

Et af branchens bedste afkast

De internationale finansmarkeder har været præget af mange forskellige usikkerheder, herunder demokratiske valg i 2016. Først var det Brexit-afstemningen, der i juni måned sendte Storbritannien ud af EU. Dernæst var det præsidentvalget i USA, som verden ventede på, og som gav en overraskende vinder i Donald Trump. Ingen af delene gav dog de ventede massive nedture på aktiemarkedet, og 2016 har alt i alt været et år uden de store dramaer på finansmarkederne. Pensionskassens investeringsafkast blev på 8,1%, hvilket er blandt de bedste afkast i branchen.

Goddag til markedsrente

Fra 1. januar vil alle nye medlemmer af MP Pension få markedsrente, når de indtræder i pensionskassen. Det er et markedsrenteprodukt med en 10-årig udjævning i udbetalingsfasen, som øger transparensen for det enkelte medlem, der nu kan se, om pensionskassen har haft et godt afkast direkte på deres depot. I 2017 tilbydes markedsrenteproduktet til størstedelen af medlemmerne.

Klimaet er i forreste række

På generalforsamlingen i april måned, annoncerede vi i bestyrelsen en ny klimakurs for MP Pension. Vi løftede

“Pensionskassens investeringsafkast blev på 8,1%, hvilket er blandt de bedste afkast i branchen.”

sløret for en klimaallokering på 5 mia. kr., som skal bruges til at investere i virksomheder, hvis produkter kan være medvirkende til at afhjælpe klimaudfordringen samtidig med et godt investeringsafkast.

En stor del af 2016 har været brugt til at afdække investeringsmulighederne, og fra slutningen af året har vi foretaget de første, større investeringer.

Bestyrelsen vedtog også i 2016, at MP Pensions retningslinjer for investeringer skal implementere målsætningerne fra COP21 (Paris-aftalen), som siger, at den globale temperaturstigning skal holdes under to grader. Implementering af COP 21 er så småt igangsat i de enkelte lande, efter at traktaten blev ratificeret i november 2016, men fremdriften er dog til at overskue. Vi har i år valgt at lave en selvstændig klimarapport, der redegør for vores arbejde med at indrette investeringspolitikken inden for en overordnet ramme, der sikrer, at den understøtter Paris-aftalen.

Bestyrelsen har også afholdt en række dialogmøder med medlemmerne rundt om i landet, hvor dagsordenen var pensionskassens nye klimakurs. Møderne med medlemmerne omkring dette emne har givet os i bestyrelsen en række værdifulde input om medlemmernes holdninger og bekymringer omkring klimaforandringerne. Det er en bekymring, som vi deler, og vi tager alle de gode input med os i det videre arbejde med at sikre, at vi investerer ansvarligt – både økonomisk og i forhold til at overholde konventioner og lovgivning.

A handwritten signature in black ink that reads "Egon Kristensen".

Egon Kristensen
Formand for bestyrelsen

Nøgletal og femårsoversigt

	(Beløb i mio. kr.)	2016	2015	2014	2013	2012
Resultatopgørelse						
Medlemsbidrag		3.859	3.788	3.686	3.464	3.319
Investeringsafkast før skat		7.926	4.128	8.584	6.455	8.784
Pensionsafkastskat		-1.193	-598	-1.274	-1.001	-1.282
Pensionsydelse		-2.527	-2.409	-2.278	-2.146	-1.890
Ændring i pensionshensættelser		-4.255	-3.785	-4.435	-3.254	-4.003
Ændring i overskudskapital (særlige bonushensættelser)		-625	-220	-456	-375	-817
Pensionsmæssige administrationsomkostninger		-57	-58	-54	-49	-52
Pensionsteknisk resultat		1.682	127	2.333	2.128	2.993
Årets resultat		3.128	847	3.774	3.094	4.060
Balance						
Aktiver						
Ejendomme		811	1.311	1.542	2.733	4.629
Kapitalandele (aktier mv.)		42.348	41.233	35.972	30.599	24.234
Investeringsforeningsandele		4.085	3.270	5.990	5.133	7.180
Obligationer		64.963	57.031	59.149	47.638	48.527
Indlån i kreditinstitutter		2.025	1.745	1.846	3.472	2.269
Likvide beholdninger og andre aktiver		10.684	7.697	12.945	6.858	4.519
Aktiver i alt		124.916	112.287	117.445	96.434	91.357
Aktiver i alt, kun pensionskassen		106.867	98.636	98.613	85.078	78.980
Passiver						
Egenkapital		23.321	21.427	20.847	17.287	14.446
Overskudskapital (Særlige bonushensættelser)		5.189	4.756	4.536	4.081	3.705
Pensionshensættelser		76.161	70.849	67.065	62.631	59.378
Gæld og periodeafgrænsningsposter		20.246	15.256	24.996	12.435	13.828
Passiver i alt		124.916	112.287	117.445	96.434	91.357
Afkastnøgletal						
Afkast før pensionsafkastskat, gennemsnitsrente		8,1%	4,4%	10,2%	8,3%	12,7%
Omkostnings- og resultatnøgletal						
Omkostningsprocent af hensættelser		0,08%	0,09%	0,09%	0,08%	0,09%
Omkostninger pr. medlem		490 kr.	529 kr.	520 kr.	506 kr.	578 kr.
Konsolideringsnøgletal						
Solvensdækning *		315%	402%	284%	510%	237%
* Nøgletallet Solvensdækning er undtaget fra kravet om revision af årsrapporten.						
Forrentningsnøgletal						
Egenkapitalforrentning efter skat		14,0%	4,0%	19,8%	19,5%	32,6%
Forrentning af Overskudskapital før skat		8,1%	4,4%	10,2%	8,2%	12,6%
Medlemstal						
Erhvervsaktive medlemmer primo		98.685	93.164	87.622	82.056	77.113
Tilgang		7.950	8.209	8.150	8.218	7.383
Afgang: Pensioneringer		-1.431	-1.305	-1.315	-1.232	-1.076
Dødsfald		-92	-74	-89	-52	-88
Udtrædelser		-1.695	-1.309	-1.204	-1.368	-1.276
Erhvervsaktive medlemmer ultimo		103.417	98.685	93.164	87.622	82.056
Pensionerede medlemmer ultimo		13.123	12.040	11.012	10.016	9.006
Ægtefælle- og børnepensionister ultimo		2.818	2.687	2.612	2.537	2.509
Medlemmer i alt		119.358	113.412	106.788	100.175	93.571

Der er kun vist hoved- og nøgletal for koncernen, idet de er sammenfaldende med pensionskassen med undtagelse af Aktiver i alt.

Pæne afkast i 2016

MP Pension og Unipension har for syvende år i træk leveret konkurrencedygtige afkast til pensionskassens medlemmer.

Pensionskassen har også i 2016 opnået et godt investeringsafkast. Finanstilsynets nøgletal Investeringsafkast før pensionsafkastskat viser, at investeringsafkastet efter omkostninger udgør 8,1 % for 2016. De seneste fem års investeringsafkast fremgår af Tabel 1.

Pensionskassen har igennem de seneste fem år leveret afkast, der ligger blandt de allerbedste i branchen, og i denne periode er 100 kr. vokset til 152 kr. Det er en følge af pensionskassens aktive forvaltning, der samlet set har givet et merafkast ud over det generelle markedsafkast på 7,8 mia. kr. efter omkostninger de seneste fem år.

De finansielle markeder 2016

De finansielle markeder har i 2016 været præget af Brexit-afstemningen i UK og præsidentvalget i USA. Op til begge begivenheder var der i markederne nervøsitet over, om UK ville stemme sig ud af EU, og om USA ville vælge Donald Trump. På trods af, at begge begivenheder gik denne vej, har de finansielle markeder vist sig ganske modstandsdygtige, og de globale aktiemarkeder er således samlet steget pænt siden årets start.

Brexit resultatet har svækket den britiske valuta betydeligt, hvilket har forbedret konkurrenceevnen for de britiske selskaber, og påvirket aktiekurser og erhvervstillid i UK positivt. Valget af Trump skabte ini-

tial usikkerhed, men efter hans udmeldinger om finanspolitiske stimuli i form af infrastrukturinvesteringer og skattelettelser har markederne taget det positivt op med stigende aktiekurser til følge. Underliggende har der været en positiv påvirkning fra centralbankernes pengepolitiske stimuli i form af lave renter og obligationsopkøb.

Fremadrettet er der dog betydelig usikkerhed om, i hvor høj grad UK's udtræden af EU vil påvirke den økonomiske vækst negativt, ligesom der er usikkerhed om Trumps politik, både med hensyn til gennemførelsen af de lovede indenlandske finanspolitiske tiltag og til hans tilgang til internationale handelsforhold og udenrigspolitik i øvrigt.

På obligationsmarkederne er de danske og tyske statsrenter samlet set faldet moderat siden årets start. I 1. halvår var renterne generelt faldende, mens renterne er steget i både USA, Tyskland og Danmark efter valget af Trump, påvirket af forventningerne om finanspolitiske stimuli.

Det danske aktiemarked er samlet set faldet siden årets start, på trods af den samlet set positive udvikling på det globale aktiemarked. Faldet skyldes primært et relativt stort kursfald i indekstunge Novo Nordisk.

Tabel 1: (%)	2016	2015	2014	2013	2012	Akk. 2012-16
Investeringsafkast før skat	8,1	4,4	10,2	8,3	12,7	51,8

“Medlemmernes samlede investeringsaktiver udgjorde ca. 106 mia. kr. ultimo 2016.”

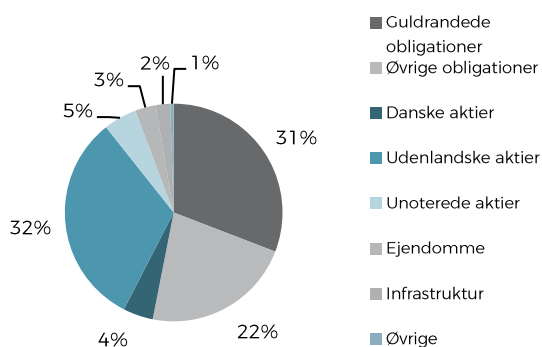
Forventninger til 2017

De fortsat meget lave renter og udsigten til nye finanspolitiske lempelser ventes at understøtte væksten i 2017. Bedrede forhold for flere Emerging Markets lande ventes at bidrage til en lidt højere global vækst i 2017. De mange valg i Europa kombineret med stor usikkerhed omkring hvad Trump vælger at gøre, kan dog hurtigt ændre dette billede.

Investerings sammensætning

Medlemmernes samlede investeringsaktiver udgjorde ca. 106 mia. kr. ultimo 2016. I figuren ses investerings sammensætningen ultimo 2016.

Figur 1: Investerings sammensætning

Risiko og solvens

Pensionskassen skal i alle sine aktiviteter skabe værdi for medlemmerne, og det er vores generelle holdning til risici at anerkende, at resultater skabes ved en kontrolleret risikovillighed, og at risici derfor skal styres og kontrolleres i nødvendigt omfang og ikke elimineres.

Bestyrelsen har gennem en overordnet risikostyringspolitik og tilhørende retningslinjer sikret sig, at risikostyringen sker efter de samme principper i alle pensionskassens forretningsområder og koncernforbundne selskaber. Herudover er der udarbejdet politikker og retningslinjer for alle typer af risici.

Pensionskassen har etableret et effektivt risikostyrings-system med en klar struktur, der er velintegreret i organisationen og i dens beslutningsprocesser.

Operationelle risici er en del af alle pensionskassens aktiviteter, men bidrager modsat andre risici ikke med nogen værdiskabelse, hvorfor konsekvenserne af operationelle risici bliver begrænset mest muligt – dog under hensyntagen til omkostningerne forbundet med de risikobegrænsende tiltag.

De fire nøglefunktioner

Pensionskassen har etableret de fire krævede nøglefunktioner – aktuar-, compliance-, internal audit- og risikostyringsfunktionen. Funktionerne arbejder efter en fælles tidsplan, så arbejdet i alle fire funktioner kan gennemføres med mindst muligt samlet ressourcetræk og med fokus på værdiskabelse. Fokus på værdiskabelse og omkostninger har også medført, at compliancefunktionen og internal audit-funktionen er blevet outsourcet – de ansvarlige nøglepersoner er dog ansatte i pensionskassen.

Risikogrupper

Pensionskassens risici er grupperet i fire grupper:

- Markedsmæssige risici
- Forsikringsmæssige risici
- Strategiske risici
- Operationelle risici

De væsentligste risici er i grupperne markedsmæssige risici og forsikringsmæssige risici, og de har den største betydning for pensionskassens solvens. Af de markedsmæssige risici er det risici knyttet til aktiekursfald, der er størst. Af de forsikringsmæssige risici er det særligt risikoen for at medlemmerne i gennemsnit skal have pension i længere tid end forudsat og renterisikoen på pensionshensættelserne, som påvirker solvensen.

De markedsmæssige og de forsikringsmæssige risici styres i forretningen efter bestyrelsens retningslinjer, og styringen overvåges af risikostyringsfunktionen. Bestyrelsen vurderer minimum årligt de tilladte risikoeksponeringer og opdaterer i den forbindelse retningslinjernes grænser. Bestyrelse modtager løbende rapportering på overholdelsen af eksponeringsgrænserne, særligt på de mere volatile markedsmæssige risici – risikostyringsfunktionen overvåger disse dagligt.

Solvens

Den 1. januar 2016 trådte Solvens II-reglerne i kraft og afløste det tidligere individuelle solvensbehov. I forbindelse med overgangen til de nye regler er pensionskassen også skiftet over til en ny solvensmodel – svarende til standardmodellen under Solvens II. Samlet har skiftet af solvensmodel og regelsæt ikke ændret væsentligt

ved pensionskassens solvensdækningsprocent. I nedenstående tabel er vist Solvenskapitalkravet (SCR) ultimo 2016, samt det individuelle solvensbehov (ISB) for årene 2012-2015. Herudover er pensionskassens kapitalgrundlag og solvensdækningsprocent vist for de seneste fem år til sammenligning.

Tabel 2: Solvens (mio. kr.)	2016	2015	2014	2013	2012
SCR/ISB	9.022	6.375	8.925	4.185	7.632
Kapitalgrundlag	28.460	25.642	25.362	21.335	18.106
Solvensdækning	315 %	402 %	284 %	510 %	237 %

Pensionskassens solvensdækning er fortsat betryggende efter overgangen til Solvens II-reglerne.

Kønsfordeling i vores ledelse

Målet i MP Pensions ligestillingspolitik er en ligelig kønsfordeling på 40-60 % mænd og 40-60 % kvinder.

Vi har udarbejdet en ligestillingspolitik. Målet i MP Pensions ligestillingspolitik er en ligelig kønsfordeling på 40-60 % mænd og 40-60 % kvinder.

I forbindelse med valg eller udpegning til bestyrelsen orienterer vi om ligestillingspolitikken, og vi vurderer kønsfordelingen ved nyansættelser og ved indgåelse af eventuelle administrative samarbejder. Kvalifikationer vægtes højere end køn.

Tabel 3: Kønsfordeling i vores ledelse	Kvinder (%)	Mænd (%)
Bestyrelse	20	80
Ledelse og mellemledere	45	55

Samfundsansvar og ansvarlige investeringer

MP Pensions to primære forretningsaktiviteter er forsikring og formueforvaltning. I investeringsforretningen forvalter vi medlemmernes pensionsopsparinger for derved at give økonomisk tryghed hele livet. Vores arbejde med Corporate Social Responsibility har derfor først og fremmest fokus på de investeringer, pensionskassen foretager – nærmere bestemt ansvarlige investeringer. Bestyrelsen besluttede i 2016 at ville arbejde med flere aspekter af samfundsansvar og vil vedtage en CSR-politik i 2017.

5 milliarder til klimavenlige investeringer

Vi udøver aktivt ejerskab i de selskaber, som vi investerer i. Vi arbejder langsigtet og både nationalt og globalt. Vi samarbejder også med fagforeninger, fonde, NGO'er, banker og andre pensionskasser og – selskaber.

Vi kommunikerer aktivt med medlemmer og samarbejdspartnere om vores investeringspolitik, og om hvordan vi balancerer ansvarlighed i investeringerne med et højt investeringsafkast. MP Pensions bestyrelse har i anerkendelse af klodens klimaudfordringer vedtaget en hensigtserklæring om, at vores investeringspolitik skal understøtte Paris-aftalen, og har afsat fem milliarder til klimavenlige investeringer.

MP Pension udgiver en selvstændig rapport om arbejdet med ansvarlige investeringer, som kan downloades på: www.mppension.dk/publikationer

Samfundsansvar og trivsel

MP Pension overholder den gældende lovgivning, men ønsker at udvikle særskilte politikker – eksempelvis for at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktiviteter, for miljø, for respekt for menneskerettigheder eller for antikorrupation og bestikkelse.

I relation til sociale forhold og medarbejderforhold har MP Pension en ligestillingspolitik, regler for modtagelse af gaver samt en sundhedsfremmepolitik for sine ansatte. Sidstnævnte sigter mod øget trivsel ved hjælp af information / viden, forebyggelse og behandling. Vi måler årligt medarbejdertilfredsheden, som i 2016 var på 95,5 %.

Resultat og balance

Resultatet for 2016 udgør kr. 3.128 mio. kr. mod 847 mio. kr. i 2015. Årets resultat foreslås overført til egenkapitalen.

Kommentarer til årets resultat

Renteresultatet viser forholdet mellem investeringsafkastet efter skat og den forrentning, vi tilskriver medlemmernes depoter i form af kontorenten. Vi har i 2016 realiseret et positivt investeringsafkast, som fuldt ud har kunnet dække forrentningen til medlemmerne, og det har medført et positivt renteresultat på 3.172 mio. kr. Egenkapitalen har i 2016 fået hele den tilsigtede forrentning, og endvidere også 1.522 mio. kr., som den i tidligere år ikke har kunnet få. Sidstnævnte er den såkaldte skyggekonto, der hermed stort set er indfriet.

Risikoresultatet viser forholdet mellem den opkrævede pris for forsikringsdækningerne og de faktiske forsikringsudbetalinger. Vi har et princip om forsikringer til kostpris, og derfor forsøger vi at sikre, at risikoresultatet er så tæt på nul som muligt. I 2016 har der været et risikoresultat på -42 mio. kr.

I 2016 var de udbetalte pensionsydelse 2.895 mio. kr., hvilket er en stigning på 8,1% sammenlignet med 2015. Denne udvikling kan i al væsentlighed tilskrives en stigning i udbetalingen af alderspensioner og af udtrædelsesgodtgørelser.

Omkostningsresultatet viser forholdet mellem de opkrævede administrationsbidrag og de faktiske administrationsomkostninger. Da vi har et princip om administration til kostpris, forsøger vi at sikre, at omkostningsresultatet er så tæt på nul som muligt. I 2016 har der

været et underskud på 2 mio. kr. mod et underskud på 1 mio. kr. i 2015.

Samlet set giver rente-, risiko- og omkostningsresultatet et positivt bidrag på 3.128 mio. kr.

Kommentarer til balancen

Balancen er steget fra 98.636 mio. kr. i 2015 til 106.867 mio. kr. i 2016. Det skyldes primært positive værdireguleringer af investeringsaktiver.

Årets resultat overføres til egenkapitalen, som dermed vokser med 3.128 mio. kr. Fra egenkapitalen er udlødet 368 mio. kr. som tillægspensioner. Egenkapitalen er derudover reguleret primo 2016 med -865 mio. kr. på grund af overgang til en ny regnskabsbekendtgørelse. Egenkapitalen udgør herefter 23.321 mio. kr.

Vi har fortsat en meget tilfredsstillende kapitalstyrke, idet kapitalgrundlagets overdækning af solvenskapitalkravet (solvensdækningen – se nøgletallet i femårsoversigten) udgør 315 %. Det gør det muligt at fastholde dels en konkurrencedygtig kontorente til medlemmerne og dels en investeringsprofil med en relativt høj aktieandel på mere end 35 % selv i perioder med volatile markeder.

Tabel 4: Resultat, opdelt i del-elementer (mio. kr.)	2016	2015
Renteresultat	3.172	831
Risikoresultat	-42	18
Omkostningsresultat	-2	-1
Årets resultat	3.128	847

“I 2016 var de udbetalte pensionsydelse 2.895 mio. kr., hvilket er en stigning på 8,1 % sammenlignet med 2015.”

Vi har i 2016, sammen med Arkitekternes Pensionskasse og Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger, ejet en investeringsforening, Kapitalforeningen Unipension Invest. Formålet med investeringsforeningen er at forsimple investeringsprocessen. I den forbindelse er vores børsnoterede investeringsaktiver overført til denne investeringsforening. I vores regnskab betyder det, at investeringsforeningsandelene fylder forholdsmæssigt meget. I koncernregnskabet ses investeringen i de underliggende aktiver.

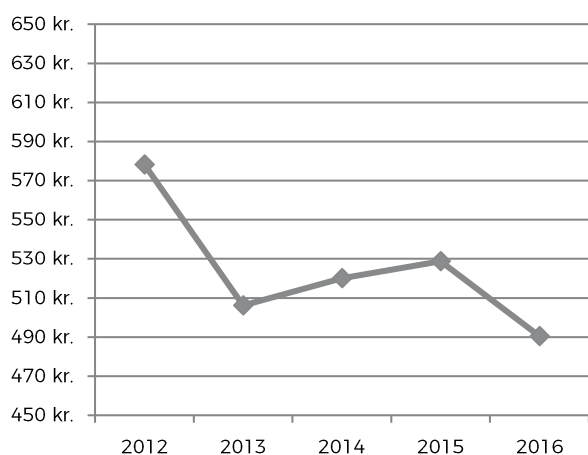
Kommentar til omkostningsnøgletal

I 2016 udgør det officielle nøgletal - Omkostninger pr. medlem - 490 kr. De seneste 5 års udvikling i nøgletallet er illustreret i figuren herunder.

Begivenheder efter balancedatoen

Der er ikke forhold i tiden efter 31. december 2016 og indtil regnskabet godkendes, der efter ledelsens vurdering påvirker pensionskassens finansielle stilling væsentligt.

Figur 2: Omkostninger pr. medlem

Figuren viser administrationsomkostninger ved pensionsvirksomhed pr. medlem.

Forventninger til 2017

Vi budgetterer med et standardafkast på 4,6 % før skat.

Resultatmæssigt er vi underlagt udviklingerne på kapitalmarkederne, men den gunstige solvenssituation giver os mulighed for at fastholde en relativt høj aktieandel, som vi mener vil give medlemmerne de højeste pensioner på sigt.

Vi budgetterer med et standardafkast på 4,6 % før skat, men det skal understreges, at det er vanskeligt at forudse udviklingen på de finansielle markeder.

Vi forventer en moderat vækst i medlemstallet.

I slutningen af 2016 har vi afsluttet arbejdet med at definere en ny strategi for pensionskassen. Strategien, der i endnu højere grad end tidligere, har fokus på at medlemmerne får den bedst mulige medlemsoplevelse, implementeres i 2017 og frem.

Ledelsens påtegning

Bestyrelse og direktion har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer for regnskabsåret 2016. Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten efter vores opfattelse giver et retvisende billede af pensionskassens og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af pensionskassens og koncer-

nens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016. Endvidere er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende gennemgang af udviklingen i pensionskassens og koncernens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som pensionskassen og koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Gentofte, den 16. marts 2017

Direktion:

Jens Otto Munch Holst

Bestyrelse:

Egon Kristensen, formand

Lis Skovbjerg, næstformand

Henrik Klitmøller Rasmussen

Anders Christian Rasmussen

Arne Grønborg Johansen

Peter Madsen

Magnus Skovrind Pedersen

Søren Kogsbøll

Per Clausen

Ingrid Stage

Påtegning fra medlemsrevisor

Jeg har gennemgået årsrapporten for 2016 for MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer med særligt henblik på udvalgte forhold, der ikke kontrolleres af de uafhængige revisorer eller af offentlig myndighed.

Jeg har i den forbindelse kontrolleret, at de udgifter, der knytter sig til afholdelse af generalforsamling og bestyrelsens arbejde, er rimelige og afholdt i overensstemmelse med pensionskassens retningslinjer derom.

Kontrollen gav ikke anledning til bemærkninger.

Gentofte, den 16. marts 2017

Jens Brandorff
Medlemsrevisor

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne i MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som pensionskassen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter samt koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende

billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yder-

ligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nøgletallet solvensdækning

Ledelsen er ansvarlig for nøgletallet solvensdækning, der fremgår af hoved- og nøgletaloversigten på side 7 i årsrapporten. Som anført i hoved- og nøgletaloversigten er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter derfor ikke nøgletallet

solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har intet at rapportere i den forbindelse.

København, den 16. marts 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, CVR-nr. 33 96 35 56

Kasper Bruhn Udam
Statsautoriseret revisor

Jacques Peronard
Statsautoriseret revisor

Resultatopgørelse

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Note	Koncernen		Pensionskassen	
		2016	2015	2016	2015
Medlemsbidrag	2	3.858.829	3.787.831	3.858.829	3.787.831
Afkast af investeringsaktiver					
Indtægter fra tilknyttede virksomheder		-	-	4.088	-6.103
Indtægter fra associerede virksomheder		-1.336	-1.962	-766	-622
Indtægter af investeringsejendomme		73.813	60.140	68.261	55.561
Renteindtægter og udbytter mv.	3	4.911.797	4.749.700	351.222	509.609
Kursreguleringer	4	3.340.325	-268.479	7.564.622	3.624.997
Renteudgifter		-6.577	-9.723	-2.524	-2.721
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	5	-391.553	-401.902	-58.434	-52.947
Investeringsafkast før skat		7.926.469	4.127.774	7.926.469	4.127.774
Pensionsafkastskat	6	-1.193.078	-597.505	-1.193.078	-597.505
Investeringsafkast efter skat		6.733.390	3.530.269	6.733.390	3.530.269
Pensionsydelse					
Udbetalte ydelser	7	-2.527.152	-2.409.975	-2.527.152	-2.409.975
Pensionsydelse, i alt		-2.527.152	-2.409.975	-2.527.152	-2.409.975
Ændring i pensionshensættelser	18	-4.255.077	-3.783.382	-4.255.077	-3.783.382
Ændring i overskudskapital	17	-625.088	-219.581	-625.088	-219.581
Administrationsomkostninger	8	-57.084	-58.216	-57.084	-58.216
Overført investeringsafkast		-1.445.483	-719.637	-1.445.483	-719.637
Pensionsteknisk resultat		1.682.336	127.309	1.682.336	127.309
Egenkapitalens investeringsafkast		1.735.557	917.283	1.735.557	917.283
Resultat før skat		3.417.893	1.044.593	3.417.893	1.044.593
Pensionsafkastskat for egenkapitalen		-290.074	-197.647	-290.074	-197.647
Årets resultat		3.127.819	846.946	3.127.819	846.946
Anden totalindkomst					
Anden totalindkomst		0	0	0	0
Skat vedrørende anden totalindkomst		0	0	0	0
Anden totalindkomst i alt		0	0	0	0
Totalindkomst		3.127.819	846.946	3.127.819	846.946

Balance

(Alle beløb i 1.000 kr.)

Aktiver	Note	Koncernen		Pensionskassen	
		2016	2015	2016	2015
Immaterielle aktiver					
IT-programmer	9	37.209	17.094	37.209	17.094
Immaterielle aktiver, i alt		37.209	17.094	37.209	17.094
Materielle aktiver					
Driftsmidler	10	3.142	2.088	3.144	2.076
Materielle aktiver, i alt		3.142	2.088	3.144	2.076
Investeringsaktiver					
Investeringsjendomme	11	810.606	1.310.623	615.908	1.194.558
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder:					
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	12	0	0	465.950	144.079
Kapitalandele i associerede virksomheder	13	0	5.085	0	44.321
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt		0	5.085	465.950	188.400
Andre finansielle investeringsaktiver:					
Kapitalandele	14	42.348.468	41.234.859	1.091.211	1.333.578
Investeringsforeningsandele med kapitalandele	14	4.084.768	3.263.534	47.172.092	43.217.085
Obligationer	15	64.963.443	57.031.339	0	0
Investeringsforeningsandele med obligationer	15	0	0	55.782.760	50.641.047
Indlån i kreditinstitutter		2.024.902	1.744.824	0	0
Afledte finansielle instrumenter	16	1.162.831	3.235.638	863.208	1.139.846
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		114.584.410	106.510.194	104.909.271	96.331.557
Investeringsaktiver, i alt		115.395.016	107.825.903	105.991.129	97.714.515
Tilgodehavender					
Tilgodehavender hos medlemmer		188.603	186.931	188.603	186.931
Andre tilgodehavender		4.661.348	894.909	159.120	285.933
Tilgodehavender, i alt		4.849.951	1.081.840	347.723	472.864
Andre aktiver					
Likvide beholdninger		3.791.712	2.469.051	335.401	267.647
Andre aktiver, i alt		3.791.712	2.469.051	335.401	267.647
Periodeafgrænsningsposter					
Tilgodehavende renter		685.667	728.376	0	0
Andre periodeafgrænsningsposter		153.784	162.476	152.382	161.397
Periodeafgrænsningsposter, i alt		839.451	890.852	152.382	161.397
Aktiver, i alt		124.916.484	112.286.828	106.866.988	98.635.592

(Alle beløb i 1.000 kr.)

Passiver	Note	Koncernen		Pensionskassen	
		2016	2015	2016	2015
Egenkapital					
Overført overskud		23.321.436	21.426.626	23.321.436	21.426.626
Egenkapital, i alt		23.321.436	21.426.626	23.321.436	21.426.626
Ansvarlig lånekapital					
Overskudskapital (Særlige bonushensættelser)	17	5.188.997	4.755.844	5.188.997	4.755.844
Ansvarlig lånekapital, i alt		5.188.997	4.755.844	5.188.997	4.755.844
Hensættelser til pensionsaftaler					
Pensionshensættelser	18	76.160.502	70.848.758	76.160.502	70.848.758
Fortjenstmargen		0	0	0	0
Hensættelser til pensionsaftaler, i alt		76.160.502	70.848.758	76.160.502	70.848.758
Gæld					
Gæld i forbindelse med direkte forsikring		3	350	3	350
Gæld til kreditinstitutter	19	17.612.367	13.248.150	2.947	0
Afledte finansielle instrumenter	20	1.270.001	1.226.208	943.513	913.301
Aktuelle skatteforpligtelser		1.193.449	614.335	1.193.276	613.938
Anden gæld		136.170	115.358	40.632	46.159
Gæld, i alt		20.211.991	15.204.401	2.180.371	1.573.748
Periodeafgrænsningsposter					
Periodeafgrænsningsposter		33.558	51.200	15.682	30.617
Periodeafgrænsningsposter, i alt		33.558	51.200	15.682	30.617
Passiver, i alt		124.916.484	112.286.828	106.866.988	98.635.592
Anvendt regnskabspraksis	1				
Nærtstående parter	21				
Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser	22				
Specifikation af aktiver og deres afkast til markedsværdi i 2016	23				
Følsomhedsoplysninger	24				
Risikoplysninger	25				
Nøgletal og femårsoversigt	26				
Bestyrelsens og direktionens øvrige ledelseshverv	27				

Egenkapitalopgørelse

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Egenkapital				
Saldo 1. januar	21.426.626	20.847.346	21.426.626	20.847.346
Værdiregulering grundet ny regnskabsbekendtgørelse	-864.732	0	-864.732	0
Årets resultat	3.127.819	846.946	3.127.819	846.946
Anden totalindkomst	0	0	0	0
Øvrige bevægelser (tillægspensioner)	-368.277	-267.666	-368.277	-267.666
Saldo 31. december	23.321.436	21.426.626	23.321.436	21.426.626
Kapitalgrundlag				
Egenkapital			23.321.436	21.426.626
Overskudskapital (Særlige bonushensættelser)			5.188.997	4.755.844
- Solvenskrav i koncernvirksomheder			-13.345	-10.942
- Reduktion for koncentrationsrisiko			0	-512.770
- Immaterielle aktiver			-37.209	-17.094
Kapitalgrundlag, i alt			28.459.879	25.641.663
Fordeling af resultat				
Realiseret resultat				
Pensionsteknisk resultat			1.682.336	127.309
Overført investeringsafkast (efter skat)			1.445.483	719.637
Årets tilskrevne bonus			2.694.417	2.303.706
Ændring i overskudskapital (særlige bonushensættelser)			625.088	219.581
Realiseret resultat efter pensionsafkastskat			6.447.323	3.370.233
Pensionsafkastskat			1.193.078	597.505
Realiseret resultat			7.640.402	3.967.738
Principperne for beregning af realiseret resultat er beskrevet i Anvendt regnskabspraksis				
Medlemmernes andel				
Årets tilskrevne bonus			2.694.417	2.303.706
Forrentning og risikoforrentning til overskudskapital (efter skat)			356.430	238.083
Overført fra/til skyggekonto for overskudskapital			237.366	-44.180
Anden ændring i overskudskapital			31.291	25.677
Fordelt til medlemmer			3.319.504	2.523.287
Medlemmers andel af skat			903.005	399.858
Fordelt til medlemmer, i alt			4.222.509	2.923.145

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen	Pensionskassen
Egenkapitalens andel		
Forrentning og risikoforrentning til egenkapitalen (efter skat)	1.605.834	1.094.162
Årets overførsel fra/til skyggekonto (efter skat)	1.521.985	-247.216
Fordelt til egenkapital	3.127.819	846.946
Egenkapitalens andel af skat	290.074	197.647
Resultat før skat	3.417.893	1.044.593
Opsparet til senere forrentning af egenkapitalen (skyggekonto)		
Skyggekonto 1. januar	621.335	360.677
Andel af primoregulering	864.732	0
Forrentning og risikoforrentning af skyggekonto (efter skat)	42.628	13.442
Årets overførsel fra/til skyggekonto (efter skat)	-1.521.985	247.216
Skyggekonto 31. december	6.709	621.335
Opsparet til senere forrentning af Overskudskapital (Særlige bonushensættelser) (skyggekonto)		
Skyggekonto 1. januar	44.180	0
Andel af primoregulering	191.935	0
Forrentning og risikoforrentning af skyggekonto (efter skat)	3.031	0
Årets overførsel fra/til skyggekonto (efter skat)	-237.366	44.180
Skyggekonto 31. december	1.780	44.180

Noter til regnskabet

Note 1: Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt efter lov om finansiel virksomhed, Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser samt pensionskassens vedtægter.

Den nyeste bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser og den deri indeholdte diskonteringsrente har nødvendiggjort en regulering af de samlede pensionshensættelser primo 2016. Primoreguleringen er tilsvarende indregnet som en korrektion til kapitalgrundlaget. Sammenligningstal er ikke ændret, da det ikke er praktisk muligt.

Den nye regnskabsbekendtgørelse har følgende effekt på kapitalgrundlag og pensionshensættelser:

(Alle beløb i mio. kr.)

Tabel 5: Hensættelser pr. 31. december 2015 (tidligere bekendtgørelse)	
Garanterede ydelser	12.984
Bonuspotentiale på fremtidige medlemsbidrag	35.635
Bonuspotentiale på hvilende pensioner	22.228
Pensionshensættelser	70.847
Hensættelser pr. 1. januar 2016 (ny bekendtgørelse)	
Skønnede ydelser af indbetalte bidrag (BEL)	35.459
Risikomargen (RM)	3.682
Skønnede ydelser af fremtidig bonus (FDB)	32.762
Pensionshensættelser	71.904
Regulering Primo 2016 (stigning i hensættelser)	1.057
Effekt på kapitalgrundlag (basiskapital)	
Kapitalgrundlag jf. årsrapport 2015	25.642
Regulering primo 2016, egenkapital	-865
Regulering primo 2016, overskudskapital	-192
Kapitalgrundlag efter regulering primo 2016	24.585

Finanstilsynet har i november 2016 opdateret sit benchmark for nuværende dødelighed og forventede forbedringer. Virkningerne på pensionshensættelserne ses af nedenstående tabel (Tabel 6)

Den anvendte regnskabspraksis og de regnskabsmæssige skøn er herudover uændret i forhold til tidligere år.

Vi har dog foretaget enkelte reklassifikationer i sammenligningstal og visse formuleringsmæssige tilpasninger uden betydning for resultat, aktiver og egenkapital.

Beløb i resultatopgørelse, balance og noter præsenteres i hele t.kr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme mindre afvigelser mellem de anførte taler og summen af de underliggende tal.

Generelt om indregning og måling

Vi indregner aktiver i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen og når vi kan måle aktivets værdi pålideligt.

Vi indregner forpligtelser i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen og når vi kan måle forpligtelsens værdi pålideligt.

Ved første indregning måler vi aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tager vi hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregner vi indtægter i takt med, at de indtjenes, mens vi indregner omkostninger med de beløb, der vedrører regnskabet.

(Mio. kr.)

Tabel 6: Ændringer af dødelighed *	MV16	MV15	Forskel	Relativt
Skønnede ydelser af fremtidige medlemsbidrag (BEL)	42.316	41.598	718	1,7%
Risikomargen (RM)	3.892	3.921	-29	-0,7%
Skønnede ydelser af fremtidig bonus (FDB)	29.531	30.150	-619	-2,1%
I alt	75.740	75.670	70	0,1%

* MV 15 er det nuværende markedsværdigrundlag med FT14-dødeligheden og MV 16 er samme markedsværdigrundlag, men med FT15-dødeligheden.

Regnskabsmæssige skøn og ændring heri

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med skøn og vurderinger, der påvirker størrelsen af disse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastsættelse af dagsværdier på ejendomme, opgørelse af dagsværdier på unoterede kapitalandele og afledte finansielle instrumenter samt opgørelse af forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter, herunder særligt fastlæggelse af forudsætninger om invaliditet og dødelighed.

Vi har sat alle investeringsejendomme til salg. Ejendommenes dagsværdi er som følge heraf fastsat til forventet salgspris. De forventede salgspriser er beregnet ud fra afkastmetoden. Eksterne eksperter har medvirket til fastsættelse af salgspriserne. Der er i sagens natur en relativt stor usikkerhed forbundet med værdien af pensionskassens investeringsejendomme, men i den konkrete situation anser vi forventede salgspriser for det bedste udtryk for dagsværdien.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet fremkommer ved sammenlægning (konsolidering) af årsregnskabet for MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer, årsregnskaberne for de tilknyttede virksomheder MP Ejendomme P/S, Danasvej 30 A P/S, Forchhammersvej 19 P/S, Komplementarejendomsselskabet MP ApS, MP Investment Management A/S, Climate Delta K/S, MP Pension Infra K/S, MP Pension PE K/S, MP Pension RE K/S, samt pensionskassens andel af årsregnskaberne i de fælles ledede aktiviteter.

Tilknyttede virksomheder

Koncernregnskabet omfatter MP Pension - Pensionskassen for Magistre & Psykologer og de virksomheder og investeringsforeninger, hvor pensionskassen har en bestemmende indflydelse på de økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Pensionskassen har bestemmende indflydelse, når faktiske rettigheder giver pensionskassen en aktuel evne til at styre de aktiviteter, der påvirker afkastet af den pågældende enhed væsentligt.

Vi har udarbejdet koncernregnskabet ved at sammenlægge poster med ensartet indhold. I forbindelse med denne sammenlægning eliminerer vi koncerninterne mellemværender og aktiebesiddelser, ligesom vi tilbagefører koncerninterne transaktioner.

Kapitalandele i associerede selskaber

Associerede virksomheder er virksomheder, som pensionskassen har en varig tilknytning til, hvori pensionskassen ejer kapitalandele med mellem 20 % og 83 % af stemmerettighederne og hvor pensionskassen udøver en betydelig, men ikke bestemmende indflydelse.

Fælles ledede aktiviteter

Fælles ledede aktiviteter forekommer i selskaber, hvor pensionskassen i 2016 havde en aftale med selskabernes øvrige ejere i det tidligere Unipension-samarbejde om fælles bestemmende indflydelse på selskabernes aktiviteter.

Fælles ledede aktiviteter består af pensionskassens andele i Kapitalforeningen Unipension Invest, Unipension PE K/S, Unipension PE II K/S, Unipension Infra K/S og Unipension RE K/S. Fælles ledede aktiviteter konsolideres pro rata i resultatopgørelse og balance.

Koncerninterne transaktioner

De koncerninterne transaktioner omfatter godtgørelser til pensionskassen for administration af og udleje af medarbejdere til tilknyttede og fælles ledede virksomheder. Vi har fastsat godtgørelserne på enten omkostningsdækkende basis eller markedsvilkår.

Endvidere omfatter de koncerninterne transaktioner køb af investeringsrådgivning og handelsafvikling hos en tilknyttet virksomhed. Prissætningen er på markedsvilkår.

Valuta

Vi omregner transaktioner i fremmed valuta til danske kroner til transaktionsdagens valutakurs. Ved opgørelse af dagsværdien i danske kroner af aktiver og forpligtelser i fremmed valuta sker omregningen til lukkekursen for den pågældende valuta på balancedagen. Pensionskassen anvender de London-baserede GMT 1600-valutakurser som lukkekurser.

Resultatopgørelsen

Medlemsbidrag

Medlemsbidrag omfatter løbende præmier og indskud vedrørende regnskabsåret. Arbejdsmarkedsbidrag og bidragsfritagelse er fratrukket i posten.

Afkast af investeringsaktiver

Vi indregner alle realiserede og urealiserede gevinster og tab på investeringsaktiver i årets resultat under posten Kursreguleringer. Gevinster og tab måler vi i forhold til værdien i primo balancen eller en efterfølgende

kostpris for anskaffelser i året. Valutakursreguleringer indregner vi ligeledes i denne post.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostningerne er opdelt i *administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed* og *administrationsomkostninger (ved pensionsvirksomhed)*. Administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed er beregnet som direkte investeringsomkostninger tillagt et allokeret beløb fra den øvrige omkostningsmasse, svarende til ressourcetrækket. Samlet dækker Omkostninger til investeringsvirksomhed direkte som indirekte omkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed.

Pensionsafkastskat (PAL)

Den beregnede pensionsafkastskat for indkomståret udgiftsfører/indtægtsfører vi i resultatopgørelsen. Med de gældende skatteregler skal der svares pensionsafkastskat på 15,3 % af det skattepligtige afkast, som i hovedtræk svarer til det samlede investeringsafkast, reduceret med omkostninger til formueforvaltning. Den del af afkastet, vi kan henføre til pensionshensættelser opsparet forud for pensionsafkastbeskatningens (tidligere realrenteafgiftens) indførelse 1. januar 1983, er dog friholdt for beskatning.

Pensionsydelse

Pensionsydelse omfatter årets udbetalte pensionsydelse. Egenkapitalens andel af udbetalte pensionsydelse er dog ført direkte under egenkapitalen.

Ændring i pensionshensættelser

Ændring i pensionshensættelser omfatter ændring i pensionshensættelser, ændring i kollektivt bonuspotentiale og årets tilskrevne bonus.

Ændring i Overskudskapital (særlige bonushensættelser)

Ændring i Overskudskapital omfatter årets ændring i overskudskapital (særlige bonushensættelser).

Egenkapitalens investeringsafkast

Egenkapitalens investeringsafkast opgør vi i henhold til de regler om egenkapitalens forrentning, som pensionskassen har anmeldt til Finanstilsynet, jf. afsnittet om fordeling af realiseret resultat. Den del af pensionsafkastskatten, som kan henføres til egenkapitalens investeringsafkast, opføres vi under posten Pensionsafkastskat af egenkapitalens investeringsafkast. Summen af Egenkapitalens investeringsafkast og Pensionsafkastskat af egenkapitalens investeringsafkast svarer dermed til resultatposten Overført investeringsafkast. Det vil sige

egenkapitalens investeringsafkast efter pensionsafkastskat.

Fordeling af realiseret resultat

Realiseret resultat opgør vi efter reglerne i Finanstilsynets bekendtgørelse om kontributionsprincippet og den anmeldte overskudsdeling.

Årets realiserede resultat disponerer vi således, at egenkapitalen opnår et afkast, der svarer til årets formueafkast før skat opgjort som regnskabsnøgletal Investeringsafkast før pensionsafkastskat med tillæg af en risikoforrentning. Risikoforrentningen beregnes som 0,25% for betingede tilsagn respektive 0,50 % for ubetingede tilsagn af de retrospektive pensionshensættelser primo året. Den beregnede risikoforrentning fordeles mellem egenkapitalen og overskudskapital (særlige bonushensættelser) efter deres forholdsmæssige størrelse primo året. Det resterende afkast fordeles til medlemmerne, herunder ved henlæggelse til kollektive bonuspotentialer.

Hvis egenkapitalen i et givet år ikke bliver tilskrevet den anmeldte forrentning, kan den manglende forrentning fremføres til efterfølgende år på en såkaldt skyggekonto og blive tilskrevet egenkapitalen, når det bliver muligt. Skyggekontoens primo værdi bliver forrentet med regnskabsnøgletallet Investeringsafkast før pensionsafkastskat. Der bliver ikke tilskrevet risikoforrentning på skyggekontoen. Fra 2016 og frem skal skyggekontoen mindst afvikles med 1/5 pr. år efter en ændring i Finanstilsynets kontributionsbekendtgørelse.

Medlemmernes andel af et negativt realiseret resultat nedbringer først et eventuelt kollektivt bonuspotentiale, indtil dette er opbrugt. Herefter bliver individuelle bonuspotentialer (Risikomargen og Skønnede ydelse af fremtidig bonus) nedbragt for det enkelte medlem med medlemmets forholdsmæssige andel af det negative resultat i det omfang, det kan rummes i medlemmets bonuspotentiale. Et resterende negativt resultat dækkes i forhold til deres primoværdier af egenkapitalen og overskudskapital (særlige bonushensættelser).

Fordelingen af det realiserede resultat, herunder anvendelse af kollektivt og individuelt bonuspotentiale og genoprettelse af den manglende tilskrivning til egenkapitalen og overskudskapital (særlige bonushensættelser) fra tidligere år (skyggekontoen), fremgår af Egenkapitalopgørelse.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Herunder aktiverer vi it-programmer til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller til genindvindingsværdi, når denne er lavere. Vi foretager vurderingen på baggrund af en nedskrivningstest, der er baseret på kapitalværdiberegninger, som er individuelt fastsatte ved anvendelse af forventede betalingsstrømme.

Immaterielle anlægsaktiver afskriver vi lineært over den forventede brugstid, typisk fem til otte år.

Driftsmidler

Driftsmidler, der består af biler, inventar, it-udstyr og indretning af lejede lokaler, som bliver anvendt i pensionskassens drift samt driftsmidler på pensionskassens investeringsejendomme, indregner vi til kostpris og afskriver lineært over den forventede brugstid, typisk tre til fem år.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme indregner vi ved køb til kostpris, inklusive transaktionsomkostninger. Herefter måler vi ejendommene til dagsværdi med udgangspunkt i afkastmetoden, der er nærmere fastlagt i Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser.

Investeringsejendommene er sat til salg, og vi henviser til nærmere beskrivelse heraf i afsnittet om "Regnskabsmæssige skøn".

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måler vi til den regnskabsmæssige indre værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Associerede virksomheder indregner vi på anskaffelsestidspunktet til kostpris. Kapitalandelene måler vi efterfølgende til den regnskabsmæssige indre værdi ifølge det senest foreliggende årsregnskab.

Fælles ledede aktiviteter

Investeringsforeningsbeviser i Kapitalforeningen Unipension Invest og kommanditistanparter i Unipension PE K/S, Unipension PE II K/S, Unipension Infra K/S og Unipension RE K/S er indregnet til dagsværdi i pensionskassen under Investeringsforeningsandele.

Andre finansielle investeringsaktiver

Køb og salg af andre finansielle investeringsaktiver indregner vi på handelsdagen til dagsværdi.

Børsnoterede investeringsaktiver (kapitalandele og obligationer med videre) måler vi herefter til dagsværdi baseret på senest noterede kurs – lukkekursen – på balancen, eller, hvis en sådan ikke foreligger, til en anden offentliggjort kurs, vi antager der svarer bedst her til. Udlånte obligationer indgår i balancen under Obligationer og er nærmere specificeret i noterne.

Unoterede investeringsaktiver måler vi til dagsværdi med udgangspunkt i de senest foreliggende regnskaber og supplerende oplysninger om sammenlignelige nøgletal, cash flow mv.

Oplysninger om kurser, supplerende oplysninger, stedfundne handler mv., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, bliver alene medtaget, hvis de er væsentlige for vurderingen af årsrapporten.

Koncernen anvender afledte finansielle instrumenter, som f.eks. valutaterminsforretninger, aktiefutures og renteswaps som en del af styringen af valuta-, rente og aktierisici. Afledte finansielle instrumenter er karakteriseret ved, at deres værdi afhænger af udviklingen i værdien af et underliggende instrument, indeks e.l. Anvendelsen gør det muligt at øge eller mindske eksponeringen overfor f.eks. markedsrisici.

Unoterede afledte finansielle instrumenter optager vi til dagsværdier, opgjort af eksterne parter. Dagsværdi er som udgangspunkt fastsat ud fra en relevant markedspris eller alternativt ved at inddrage observerbare, aktuelle markedsdata, som markedsdeltagere må antages at ville tage i betragtning.

Repo-forretninger måler vi ligeledes til dagsværdi og indregner under gæld til kreditinstitutter.

Pensionshensættelser

Pensionshensættelserne udgør pensionsforpligtelser over for medlemmerne. Hensættelserne er opgjort af pensionskassens ansvarshavende aktuar på baggrund af det tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet.

Vi opgør pensionshensættelserne som nutidsværdien af betalingsstrømme baseret på den aktuelle rentekurve fastsat af EIOPA, bedst mulige skøn over risikofaktorer (dødelighed, invaliditet, udtrædelse og overgang til hvilende medlemskab) og administrationsomkostninger.

Pensionshensættelserne opdeles i Skønnede ydelser af fremtidige medlemsbidrag (BEL), Risikomargen (RM) og Skønnede ydelser af fremtidig bonus (FDB). Opdelingen afspejler ikke den hidtidige opdeling af pensionshensættelser og der kan ikke umiddelbart ske sammenligning med denne.

Kollektivt bonuspotentiale

Hensættelse til kollektiv bonus udgør en forpligtelse til at yde bonus ud over de bonusbeløb, som er tilført pensionshensættelserne. Beløbet er ikke fordelt til de enkelte medlemmer.

Pensionskassen har én kontributionsgruppe.

Overskudskapital (Særlige bonus-hensættelser)

Pensionskassen har overskudskapital (særlige bonus-hensættelser af type B), der skal forrentes som pensionskassens egenkapital. Overskudskapital indgår i opgørelsen af pensionskassens kapitalgrundlag.

Overskudskapital bliver opbygget af en individuel fastsat andel af det enkelte medlems andel af det realiserede resultat og fem pct. af medlemsbidraget.

Nøgletal

Pensionskassens nøgletal udarbejder vi efter reglerne i Bekendtgørelse om Finansielle Rapporter for Forsikrings-selskaber og Tværgående Pensionskasser. Visse af nøgletallene beregnes fra 2016 efter ændrede beregningsregler. Vi har ikke tilpasset sammenligningstallene, da det ikke har været praktisk muligt.

Noter til resultatopgørelsen

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 2				
Medlemsbidrag				
Ordinære bidrag	3.929.722	3.813.061	3.929.722	3.813.061
Engangsindskud	235.710	274.344	235.710	274.344
Bidragfritagelse	-2.407	-1.978	-2.407	-1.978
Medlemsbidrag, brutto	4.163.025	4.085.426	4.163.025	4.085.426
Indeholdt arbejdsmarkedsbidrag	-304.196	-297.595	-304.196	-297.595
Medlemsbidrag, i alt	3.858.829	3.787.831	3.858.829	3.787.831
Ordinære bidrag fordelt efter medlemmernes bopæl:				
Danmark			3.880.756	3.733.290
Andre EU-lande			46.078	69.645
Øvrige lande			2.888	10.126
I alt			3.929.722	3.813.061
Antal medlemmer (inkl. ægtefælle- og børnepensionister ved årets udgang)				
			119.358	113.412
Note 3				
Renteindtægter og udbytter mv.				
Kapitalandele (aktier mv.)	2.720.882	2.656.049	351.069	509.494
Obligationer (inkl. indeksregulering)	2.190.757	2.093.504	0	0
Øvrige	157	147	153	115
Renteindtægter og udbytter, i alt	4.911.797	4.749.700	351.222	509.609
Note 4				
Kursreguleringer				
Investeringsejendomme	42.060	-25.034	42.558	-15.626
Kapitalandele (aktier mv.)	576.454	3.650.055	-284.644	-272.738
Investeringsforeningsandele	924.288	1.810.854	8.965.997	8.231.826
Obligationer	3.162.507	-1.689.982	0	0
Pantesikrede udlån	19.485	-13.343	0	0
Valutaterminskontrakter	-1.150.749	-4.325.080	-1.150.749	-4.325.080
Rentederivater	-252.484	256.024	0	0
Likvide beholdninger	18.764	68.027	-8.541	6.615
Kursreguleringer, i alt	3.340.325	-268.479	7.564.622	3.624.997

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 5				
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed				
Handelsomkostninger og eksternt formueforvaltning	-304.197	-309.286	-12.576	-6.490
Intern formueforvaltning, jf. note 8	-87.356	-92.616	-45.858	-46.457
Administrationsomkostninger forbindelse med investeringsvirksomhed, i alt	-391.553	-401.902	-58.434	-52.947
Note 6				
Pensionsafkastskat				
Pensionsafkastskat for året	-1.194.496	-615.555	-1.194.496	-615.555
Regulering til pensionsafkastskat i tidligere år	1.417	18.050	1.417	18.050
Pensionsafkastskat, i alt	-1.193.078	-597.505	-1.193.078	-597.505
Note 7				
Udbetalte ydelser				
Alderspensioner	-1.999.566	-1.819.802	-1.999.566	-1.819.802
Invalidepensioner	-223.127	-213.924	-223.127	-213.924
Ægtefællepensioner	-185.193	-173.334	-185.193	-173.334
Børnepensioner	-42.454	-38.858	-42.454	-38.858
Ratepensioner	-3.811	-2.606	-3.811	-2.606
Løbende ydelser	-2.454.151	-2.248.523	-2.454.151	-2.248.523
Engangsydelser ved pensionering	-159.181	-183.907	-159.181	-183.907
Engangsydelser ved død	-13.138	-11.082	-13.138	-11.082
Udtrædelsesgodtgørelser	-198.381	-161.392	-198.381	-161.392
Præmie til gruppeforsikring	-70.578	-72.737	-70.578	-72.737
Udbetalte ydelser, i alt	-2.895.428	-2.677.641	-2.895.428	-2.677.641
Indregnet i resultatopgørelsen, side 23	-2.527.152	-2.409.975	-2.527.152	-2.409.975
Udlodning fra egenkapitalen, side 26	-368.277	-267.666	-368.277	-267.666
Udbetalte ydelser, i alt	-2.895.428	-2.677.641	-2.895.428	-2.677.641

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 8				
Administrationsomkostninger				
Løn og vederlag mv.:				
Løn mv.	-60.712	-67.616	-33.927	-35.630
Pension	-5.544	-4.694	-3.474	-3.151
Andre udgifter til social sikring	-652	-493	-479	-365
Lønsumsafgift	-7.672	-5.927	-5.785	-4.482
Løn og vederlag mv. i alt	-74.580	-78.729	-43.664	-43.628
Øvrige administrationsomkostninger	-69.860	-72.102	-59.605	-61.334
Administrationsomkostninger, brutto	-144.440	-150.832	-103.269	-104.961
Administrationsgodtgørelse fra tilknyttede virksomheder	0	0	326	288
Overført til investeringsomkostninger, jf. note 5	87.356	92.616	45.858	46.457
Administrationsomkostninger, i alt	-57.084	-58.216	-57.084	-58.216
I løn og vederlag mv. indgår løn og vederlag til direktion og bestyrelse:				
Løn og vederlag til Jens Otto Munch Holst (tiltrådt 1/2 2016)	-2.066	0	-2.066	0
Løn og vederlag til Cristina Lage	0	-2.485	0	-2.485
Hensat fratrædelsesgodtgørelse og løn vedr. Cristina Lage	0	-4.863	0	-4.863
Fast løn inkl. pensionsbidrag mv. til andre ansatte, som kan tage risici	-4.222	-2.951	-1.397	-723
Antal personer	4	2	3	1
Variabel løn til andre ansatte, som kan tage risici	-543	-1.090	-7	0
Antal personer	2	1	1	0
Bestyrelsen har defineret "andre ansatte, som kan tage risici" som koncernens investeringschef og pensionskassens chefaktuar, risikostyringschef og nøgleperson for intern audit.				
Honorar til bestyrelsens formand, Egon Kristensen	-305	-95	-305	-95
Honorar til næstformand, Lis Skovbjerg	-180	-120	-180	-120
Honorar til uafh. medlem, Henrik Klitmøller Rasmussen	-170	-170	-170	-170
Honorar til Søren Kogsbøll	-95	-95	-95	-95
Honorar til Arne Grønberg Johansen (udpeget af DP)	-95	-113	-95	-113
Honorar til Anders Christian Rasmussen (udpeget af DM)	-95	-95	-95	-95
Honorar til Peter Madsen (udpeget af GL) (indtrådt 1/1 2016)	-95	0	-95	0
Honorar til Magnus Skovrind Pedersen (indtrådt 1/1 2016)	-95	0	-95	0
Honorar til Per Clausen (indtrådt 1/1 2016)	-95	0	-95	0
Honorar til Ingrid Stage (indtrådt 1/1 2016)	-95	0	-95	0
Honorar til Tina Mose (har haft barsel og udtrådt 31/12 2015)	0	-203	0	-203
Honorar til Erik Alstrup (udtrådt 31/12 2015)	0	-205	0	-205

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Honorar til Kristian Nordholm (udtrådt 31/12 2015)	0	-95	0	-95
Honorar til Mads Karby Nielsen (1/1 2014 - 15/5 2015)	0	-32	0	-32
Honorar til Thomas Sams (16/4 2015 - 31/12 2015)	0	-67	0	-67
Honorar til Lars Kalsen (udtrådt 16/4 2015)	0	-32	0	-32
Honorar til medlemsrevisor Jens Oluf Brandorff (indtrådt 16/4 2015)	-10	-7	-10	-7
Honorar til medlemsrevisor Bjørn Bindslev Gyland (udtrådt 16/4 2015)	0	-10	0	-10
Yderligere oplysninger om pensionskassens lønpolitik findes på http://www.mppension.dk/nogleal				
Gennemsnitligt antal heltidsansatte	75	63	53	46
Honorar til den valgte revision, Deloitte:				
Lovpligtig revision	-1.355	-1.226	-648	-652
Andre erklæringsopgaver	-163	-321	-163	-321
Skatterådgivning	-289	-404	-99	-321
Andre ydelser	-84	-354	-75	-386
Honorar til den valgte revision, Deloitte, i alt	-1.890	-2.305	-984	-1.680

Noter til balancen

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 9				
IT-programmer				
Anskaffelsespris 1. januar	115.000	98.462	114.276	97.739
Årets tilgang	24.163	16.537	24.163	16.537
Anskaffelsespris 31. december	139.162	115.000	138.439	114.276
Afskrivninger og nedskrivninger 1. januar	-97.905	-87.410	-97.182	-86.686
Årets afskrivninger og nedskrivninger	-4.048	-10.496	-4.048	-10.496
Afskrivninger og nedskrivninger 31. december	-101.953	-97.905	-101.230	-97.182
Regnskabsmæssig værdi 31. december, i alt	37.209	17.094	37.209	17.094
Note 10				
Driftsmidler				
Anskaffelsespris 1. januar	30.691	30.252	29.057	28.556
Årets tilgang	2.313	1.167	2.313	1.167
Årets afgang	-3.252	-728	-1.813	-666
Anskaffelsespris 31. december	29.751	30.691	29.557	29.057
Afskrivninger 1. januar	-28.603	-28.578	-26.981	-26.940
Årets afskrivninger	1.994	-25	568	-41
Afskrivninger 31. december	-26.609	-28.603	-26.413	-26.981
Regnskabsmæssig værdi 31. december, i alt	3.142	2.088	3.144	2.076
Note 11				
Investerings ejendomme				
Dagsværdi 1. januar	1.310.623	1.541.899	1.194.558	1.382.396
Årets tilgang (nyanskaffelser og forbedringer)	126.120	8.244	14.482	7.922
Årets afgang	-768.017	-213.551	-670.110	-177.729
Kursreguleringer	141.880	-25.969	76.977	-18.031
Dagsværdi 31. december, i alt	810.606	1.310.623	615.908	1.194.558
Ved beregning af ejendommenes dagsværdi er der i gennemsnit anvendt følgende afkastprocenter:				
Boligejendomme	-	-	-	-
Erhvervs ejendomme	5,6%	7,3%	5,4%	7,2%
Alle ejendomme	5,6%	7,3%	5,4%	7,2%

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 12				
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder (ejerandel 100 %)				
Kostpris 1. januar			150.090	150.090
Tilgang i året			340.783	0
Kostpris 31. december			490.873	150.090
Værdiregulering 1. januar			-6.011	80.092
Udbytte fra tilknyttede virksomheder			-23.000	-80.000
Andel af årets resultat			4.088	-6.103
Værdiregulering 31. december			-24.923	-6.011
Regnskabsmæssig værdi 31. december, i alt			465.950	144.079

Tilknyttede virksomheder udgøres af:	Ejerandel	Resultat	Egenkapital
MP Ejendomme P/S, Gentofte	100%	2.101	122.876
Komplementarejendomsselskabet MP ApS	100%	20	153
Danasvej 30 A P/S	100%	-1.046	158.922
Forchhammersvej 19 P/S	100%	-452	45.922
MP Investment Management A/S	100%	566	43.069
Climate Delta K/S	100%	-435	13.341
MP Pension PE K/S	100%	3.590	81.637
MP Pension RE K/S	100%	-128	15
MP Pension Infra K/S	100%	-128	15

MP Ejendomme P/S, Danasvej 30 A P/S og Forchhammersvej 19 P/S investerer i udlejningsejendomme.

Komplementarejendomsselskabet MP ApS er komplementar i disse selskaber.

MP Investment Management A/S yder investeringsrådgivning.

Kommanditselskaberne investerer i unoterede kapitalandele.

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 13				
Kapitalandele i associerede virksomheder				
Anskaffelsespris 1. januar	48.931	49.485	85.771	86.048
Køb/salg i året	-48.931	-554	-85.771	-277
Anskaffelsespris 31. december	0	48.931	0	85.771
Nedskrivning 1. januar	-43.860	-10.700	-43.894	-10.734
Værdiregulering 1. januar	8	0	8	0
Årets regulering (andel af resultater)	-570	-33.160	-766	-33.160
Tilbageførsel af nedskrivning ved salg	44.422	0	44.653	0
Nedskrivning 31. december	0	-43.860	0	-43.894
Opskrivning 1. januar	14	6.215	2.444	7.327
Årets regulering (andel af resultater)	1.906	-6.201	0	-4.884
Tilbageførsel af opskrivninger ved salg	-1.920	0	-2.444	0
Opskrivning 31. december	0	14	0	2.444
Regnskabsmæssig værdi 31. december, i alt	0	5.085	0	44.321
Indtægter fra associerede virksomheder				
Årets værdireguleringer, jf. ovenfor	-1.336	-39.383	-766	-38.044
Udbytte fra associerede virksomheder	0	37.421	0	37.421
Indtægter fra associerede virksomheder, i alt	-1.336	-1.962	-766	-622
Associerede virksomheder, indregnet under Investeringsforeningsandele:				
	Ejerandel	Resultat	Egenkapital	
Unipension PE K/S, Gentofte	80 %	599.036	4.425.367	
Unipension PE II K/S, Gentofte	83 %	79.459	869.269	
Unipension Infra K/S, Gentofte	83 %	373.638	2.790.685	
Unipension RE K/S, Gentofte	83 %	361.102	2.726.337	
Kapitalforeningen Unipension Invest, København (ejerandel ultimo året, varierer)	83 %	8.273.379	109.400.019	

Kommanditselskaberne investerer i unoterede kapitalandele.

Kapitalforeningen Unipension Invest investerer i børsnoterede investeringsaktiver.

Pensionskassen anser ovennævnte virksomheder, indregnet under Investeringsforeningsandele i pensionskassen for fælles ledede, hvorfor de pro-rata konsolideres i koncernregnskabet.

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 14				
Kapitalandele				
Børsnoterede danske kapitalandele	5.016.890	5.409.073	30.997	30.530
Unoterede danske kapitalandele	1.583.903	1.691.081	424.089	572.687
Børsnoterede udenlandske kapitalandele	27.312.022	27.122.464	0	0
Unoterede udenlandske kapitalandele	8.435.652	7.012.241	636.125	730.362
Investeringsforeningsandele med kapitalandele	4.084.768	3.263.534	47.172.092	43.217.085
Dagsværdi, i alt	46.433.235	44.498.393	48.263.303	44.550.663
På https://mppension.dk/verdenskort findes en fortegnelse over samtlige af pensionskassens kapitalandele				
Note 15				
Obligationer				
Danske obligationer	42.812.425	35.087.435	0	0
Udenlandske obligationer	22.151.017	21.943.905	0	0
Investeringsforeningsandele med obligationer	0	0	55.782.760	50.641.047
Dagsværdi, i alt	64.963.442	57.031.339	55.782.760	50.641.047

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 16				
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter: valutaterminer (udløber i 2017)	944.349	1.207.775	863.208	1.139.846
Aktiekontrakter: futures/optioner/warrants m.fl	109.096	1.944.452	0	0
Kreditkontrakter: credit default swaps	30.099	22.578	0	0
Rentekontrakter: (Swaps, Swaptioner)	79.288	60.833	0	0
Afledte finansielle instrumenter, i alt	1.162.831	3.235.638	863.208	1.139.846
Note 17				
Overskudskapital (Særlige bonushensættelser)				
Overskudskapital 1. januar	4.755.844	4.536.263	4.755.844	4.536.263
Værdiregulering 1. januar pga. ny regnskabsbekendtgørelse	-191.935	0	-191.935	0
Bidrag, jf. note 18	186.367	182.105	186.367	182.105
Pensionsydelse	-151.915	-145.108	-151.915	-145.108
Andel af omkostningsresultat	-3.794	-3.971	-3.794	-3.971
Andel af risikoresultat	5.349	-2.352	5.349	-2.352
Grøppeforsikringspræmie	-4.714	-4.998	-4.714	-4.998
Forrentning, jf. Egenkapitalopgørelse	356.430	238.083	356.430	238.083
Overført fra skyggekonto jf. Egenkapitalopgørelse	237.366	-44.180	237.366	-44.180
Ændring i overskudskapital, i alt	625.088	219.581	625.088	219.581
Overskudskapital (Særlige bonushensættelser), 31. december, i alt	5.188.997	4.755.844	5.188.997	4.755.844

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 18				
Pensionshensættelser				
Specifikation af pensionshensættelser:				
Pensionshensættelser 1. januar	70.848.758	67.065.375	70.848.758	67.065.375
Værdiregulering 1. januar	1.056.667	0	1.056.667	0
Pensionshensættelser 1. januar	71.905.425	67.065.375	71.905.425	67.065.375
Akkumuleret værdiregulering 1. januar	-2.714.091	-1.916.462	-2.714.091	-1.916.462
Retrospektive hensættelser 1. januar	69.191.334	65.148.913	69.191.334	65.148.913
Medlemsbidrag	3.858.829	3.787.831	3.858.829	3.787.831
Rentetilskrivning (grundlagsrente og rentebonus)	2.523.055	2.764.844	2.523.055	2.764.844
Pensionsydelse	-2.303.630	-2.192.076	-2.303.630	-2.192.076
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-55.052	-56.883	-55.052	-56.883
Risikotab efter tilskrivning af risikobonus	40.013	-6.150	40.013	-6.150
Gruppeforsikringspræmie	-68.401	-71.595	-68.401	-71.595
Andre ændringer	2.245	-1.446	2.245	-1.446
Overført til overskudskapital (særlige bonushensættelser)	-186.367	-182.105	-186.367	-182.105
Retrospektive hensættelser 31. december	73.002.025	69.191.334	73.002.025	69.191.334
Akkumuleret værdiregulering 31. december	3.158.477	1.657.424	3.158.477	1.657.424
Pensionshensættelser, ultimo	76.160.502	70.848.758	76.160.502	70.848.758
Fortjenstmargen ultimo	0	0	0	0
Pensionshensættelser, 31. december, i alt	76.160.502	70.848.758	76.160.502	70.848.758
Nøgletal vedrørende pensionshensættelser:				
Bonusgrad	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Omkostningsresultat i 1.000 kr.	-2.032	-1.333	-2.032	-1.333
Omkostningsresultat i pct.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Risikoresultat i 1.000 kr.	-42.302	17.719	-42.302	17.719
Risikoresultat i pct.	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%
Forrentning af medlemsmidler inkl. Overskudskapital	7,1%	4,1%	7,1%	4,1%
Pensionshensættelser, opdelt efter type *				
Garanterede ydelser (BEL)	41.435.639	35.459.371	41.435.639	35.459.371
Individuelle bonuspotentialer (RM og FDB)	34.724.863	36.444.221	34.724.863	36.444.221
Pensionshensættelser efter type, i alt	76.160.502	71.903.592	76.160.502	71.903.592
* Sammenligningstal for 2015 er inkl. primoregulering, 1.056 mio. kr. jf. Anvendt regnskabspraksis				
Pensionshensættelser opdelt på grundlagsrente				
Pensionshensættelser opdelt på grundlagsrente*				
Ubetingede garantier (grundlagsrente 1,5 % - 4,25 %)	8.424.661	7.889.914	8.424.661	7.889.914
Betingede garantier (grundlagsrente 0 %)	67.735.841	62.597.011	67.735.841	62.597.011
Pensionshensættelser, opdelt på grundlagsrente, i alt	76.160.502	70.848.758	76.160.502	70.848.758

* Pensionskassen har én kontributionsgruppe, men opdeler hensættelserne i henhold til garantiernes karakter.

* Siden 1. januar 1993 er grundlagsrenten nedsat i flere omgange fra 4,25 % til nugældende 0 %. I ovenstående opdeling, som anvendes ved opgørelsen af markedsværdien af pensionshensættelserne, er hensættelsen for hvert enkelt medlem samlet på det højeste af de grundlag, som medlemmet er omfattet af.

(Alle beløb i 1.000 kr.)

	Koncernen		Pensionskassen	
	2016	2015	2016	2015
Note 19				
Gæld til kreditinstitutter				
Gæld ifb. med aftaler om genkøb af obligationer (repoforretninger)	17.612.367	13.248.150	2.947	0
Gæld til kreditinstitutter, i alt	17.612.367	13.248.150	2.947	0
Note 20				
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter: terminer/options (udløber i 2017)	987.587	950.223	943.513	913.301
Aktiekontrakter: futures/options/warrants m.fl	64.414	150.610	0	0
Kreditkontrakter: credit default swaps	48.583	28.657	0	0
Rentekontrakter: (Swaps, Swaptioner)	169.417	96.718	0	0
Afledte finansielle instrumenter, i alt	1.270.001	1.226.208	943.513	913.301

Note 21

Nærtstående parter

Pensionskassen har transaktioner med tilknyttede og fælles-ledede virksomheder.

Transaktionerne indgås på omkostningsdækkende basis eller markedsvilkår.

Pensionskassen har nedenstående transaktioner af væsentligt omfang (mere end 25 t.kr.) med nærtstående parter:

MP Ejendomme P/S, Gentofte, salg af administrative ydelser, 0,3 mio. kr.

MP Investment Management A/S, salg af varer og tjenesteydelser, 3,1 mio. kr.

Unipension I/S under likvidation, køb af varer og tjenesteydelser, 34,5 mio. kr.

Unipension I/S under likvidation, salg af varer og tjenesteydelser, 0,9 mio. kr.

Med hensyn til ejerandele mv. henvises til note 12 og 13.

Note 22

Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser

Følgende aktiver til bogført værdi er optaget i registret efter

§ 167 i lov om finansiel virksomhed (pensionskassen):

	2016	2015
Investeringsejendomme	0	676.300
Kapitalandele og investeringsforeningsandele med kapitalandele	34.996.721	41.228.410
Investeringsforeningsandele	4.084.768	3.269.983
Obligationer og investeringsforeningsandele med obligationer	43.203.426	34.576.798
Likvider	335.401	427.629
Tilgodehavende renter	0	139.697
Registrerede aktiver, i alt	82.620.316	80.318.817

Pensionskassen og pensionskassens tilknyttede virksomhed er frivilligt momsregistreret på enkelte erhvervsejendomme. Der hviler en almindelig momsreguleringsforpligtelse på disse ejendomme

Pensionskassen har stillet obligationer til sikkerhed for afvikling af såkaldte repoforretninger, som udløber i 2017, til en værdi af 17.612 mio. kr. I 2015 til udløb i 2016 udgjorde værdien 13.248 mio. kr.

Pensionskassen har givet tilsagn om deltagelse i investering i unoterede kapitalandele med 17.246 mio. kr. I 2015 udgjorde beløbet 13.972 mio. kr.

(Alle beløb i mio.kr.)

	Markedsværdi		Afkast
	Ultimo	Primo	før skat
Note 23			
Specifikation af aktiver og deres afkast til markedsværdi i 2016			
Grunde og Bygninger	616	1.378	10,8%
Noterede kapitalandele	38.194	35.919	6,3%
Unoterede kapitalandele	7.594	5.958	12,8%
Kapitalandele i alt	45.788	41.877	7,2%
Stats- og realkreditobligationer	32.411	29.688	8,4%
Indeksobligationer	0	0	0,0%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	23.371	20.943	15,0%
Udlån m.v.	0	0	0,0%
Obligationer og udlån i alt	55.782	50.631	11,1%
Dattervirksomheder	2.772	2.736	12,3%
Øvrige investeringsaktiver	393	654	

Afkast før skat er beregnet tidsvægtet på daglig basis.

Afkastskemaet er udarbejdet som foreskrevet i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse. Kategoriseringen af aktiverne svarer ikke helt til den, der er anvendt i balancen. Påløbne, ikke-forfaldne renter er medregnet under det rentebærende aktiv, mens investeringsforeninger medregnes under den aktivkategori, som investeringsforeningen investerer i.

(Alle beløb i mio.kr.)

Påvirkning af egenkapitalen

Note 24

Følsomhedsoplysninger

Rentestigning på 0,7 % til 1,0 %	- 752 til - 1.077
Rentefald på 0,7 % til 1,0 %	1.871 til 2.651
Aktiekursfald på 12 %	- 1.250
Ejendomsprisfald på 8 %	- 21
Valutarisiko (VaR 99 %)	- 222
Tab på modparter 8 %	- 569

Risikooplysninger

Note 25

Risikooplysninger

I beretningen er der redegjort for pensionskassens politikker og mål for styringen af finansielle risici, og der henvises derfor til beretningens afsnit "Risiko og solvens" på side 10

Nøgletal og femårsoversigt

Note 26

Nøgletal og femårsoversigt

I beretningen gengives nøgletal og femårsoversigten, og der henvises derfor til beretningen, side 7.

Note 27: Bestyrelsens og direktionens øvrige ledeshverv					
Stamdata	Uddannelse og ansættelse	Anciennitet i bestyrelsen	Valgperiode/ udpegning	Medlem af MP	Andre tillids- og ledeshverv
Egon Kristensen, 63 år, medlemsvalgt, formand	Cand. mag., lektor på Ikast-Brandeborg Gymnasium	4 år	Januar 2016 til december 2017	Ja	Formand for bestyrelsen i MP Ejendomme P/S samt næstformand for bestyrelsen i MP Investment Management A/S. Formand for GL's lokalbestyrelse i Ringkøbing.
Lis Skovbjerg, 69 år, valgt på generalforsamlingen, næstformand	Særligt sagkyndigt bestyrelsesmedlem	3½ år	April 2016 til april 2019	Nej	Næstformand for bestyrelsen i MP Ejendomme P/S. Næstformand for revisionsudvalget i MP Pension samt medlem af bestyrelsen i MP Investment Management A/S. Bestyrelsesmedlem i Pædagogernes Pensionskasse og formand for revisionsudvalget i PBU. Bestyrelsesmedlem i BIG Fonden og bestyrelsesmedlem i BIG 2 Holding A/S.
Arne Grønborg Johansen, 58 år, udpeget af Dansk Psykolog Forening	Cand. psych., konsulent og censor ved Københavns Universitet, CBS, Aalborg Universitet og Syddansk Universitet	10 år	Genudpeget april 2016	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S. Bestyrelsesmedlem i Dansk Psykologisk Forlag samt medlem af forretningsudvalget og revisorgruppen i DP.
Anders Christian Rasmussen, 60 år, udpeget af DM	Cand. scient., ansat i Kolding Kommune	4 år	Udpeget januar 2013	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S. Medlem af hovedbestyrelsen i DM og medlem af Overenskomst- og Arbejdspladsudvalget i DM.
Henrik Klitmøller Rasmussen, 57 år, udpeget af DM, DP og GL	Cand. scient. pol., selvstændig konsulent, Klitmøller ledelsesrådgivning	2½ år	Udpeget april 2014 til april 2017	Nej	Formand for revisionsudvalget i MP Pension, medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S samt medlem af bestyrelsen i MP Investment Management A/S. Desuden bestyrelsesformand i Frida Forsikringsagentur A/S, bestyrelsesformand i Gemeinschaft A/S, formand for Pensionskassen for Farmakonormer og bestyrelsesformand for Farmapension A/S.
Ingrid Stage, 68 år, medlemsvalgt	Cand. mag. og universitetslektor. Ejer af kursus- og oversættelsesvirksomhed "Fitting English"	1 år	Januar 2016 til december 2019	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S
Magnus Skovrind Pedersen, 29 år, medlemsvalgt	Cand. scient.	1 år	Januar 2016 til december 2017	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S. Repræsentantskabsmedlem i Tryghedsgruppen.

Stamdata	Uddannelse og ansættelse	Anciennitet i bestyrelsen	Valgperiode/udpegning	Medlem af MP	Andre tillids- og ledelseshverv
Peter Madsen, 62 år, udpeget af Gymnasieskolenes Lærerforening	Cand.mag. i dansk, historie samt film & tv, HD i Organisation og ledelse, lektor på Aalborg Handelsgymnasium.	1 år	Udpeget januar 2016	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S og medlem af GL's hovedbestyrelse.
Per Clausen, 62 år, medlemsvalgt	Cand.phil. i samfundsfag	1 år	Januar 2016 til december 2019	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S og formand for Magistratens A-kasse.
Søren Kogsbøll, 66 år, medlemsvalgt	Cand. scient., lektor på Frederikshavn Gymnasium	10 år	Januar 2016 til december 2019	Ja	Medlem af bestyrelsen i MP Ejendomme P/S og medlem af revisionsudvalget i MP Pension.
Jens Otto Munch Holst, direktør, 52 år	Cand.merc.aud., Direktør i MP Pension				Direktør i fire helejede tilknyttede virksomheder til MP Pension Bestyrelsesformand i fire helejede tilknyttede virksomheder Bestyrelsesmedlem i fire helejede tilknyttede virksomheder. Bestyrelsesmedlem i Unipension Ejendomme P/S, Unipension PE K/S, Unipension PE II K/S, Unipension RE K/S og Unipension Infra K/S

Notater

Notater

MP Pension

Pensionskassen for Magistre og Psykologer

Smakkedalen 8

2820 Gentofte

www.mppension.dk

